

Bruselj, 16. maj 2019
(OR. en)

9300/19

SUSTDEV 88
RELEX 504
ENV 484
ONU 56
ACP 61
FIN 357
DEVGEN 106
AGRI 258
CLIMA 141

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	16. maj 2019
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8908/19
Zadeva:	Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 33/2018 z naslovom „Boj proti dezertifikaciji v EU: vse večja grožnja, v zvezi s katero so potrebni dodatni ukrepi“ – sklepi Sveta (16. maj 2019)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 33/2018 z naslovom „Boj proti dezertifikaciji v EU: vse večja grožnja, v zvezi s katero so potrebni dodatni ukrepi“, ki jih je Svet sprejel na 3690. seji 16. maja 2019.

Sklepi Sveta o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 33/2018 z naslovom „Boj proti dezertifikaciji v EU: vse večja grožnja, v zvezi s katero so potrebni dodatni ukrepi“

SVET EVROPSKE UNIJE:

1. POZDRAVLJA Posebno poročilo št. 33/2018 z naslovom „Boj proti dezertifikaciji v EU: vse večja grožnja, v zvezi s katero so potrebni dodatni ukrepi“, ki ga je izdalo Evropsko računsko sodišče;
2. POTRJUJE zaključke in priporočila iz posebnega poročila;
3. POUDARJA, kako pomembno je tesno sodelovanje med Komisijo in državami članicami pri spoprijemanju z vedno bolj grozečo dezertifikacijo, degradacijo zemljišč in sušo v EU;
4. OPOZARJA NA
 - (i) ključno vlogo trajnostnega upravljanja kopenskih surovin pri spoprijemanju z vedno bolj grozečo dezertifikacijo, degradacijo zemljišč in sušo;
 - (ii) vedno bolj potrebne skladnost in sinergije v pravnem okviru EU, zlasti med skupno kmetijsko politiko, tematsko strategijo za varstvo tal, strategijo EU za prilagajanje podnebnim spremembam, strategijo EU za gozdove in strategijo EU za biotsko raznovrstnost;
 - (iii) potrebno pospešitev ukrepanja na ravni EU in držav članic ter aktivno delovanje za ohranitev varstva tal;
 - (iv) potrebno izboljšanje kakovosti tal ter zaustavitev procesa degradacije zemljišč in tal v skladu z zavezami iz agende za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti ciljem 15.3. glede prostovoljnega doseganja nevtralnosti na področju degradacije zemljišč¹;

¹ Sprejet kot temeljni koncept strateškega okvira za obdobje 2018–2030 za Konvencijo Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji (UNCCD).

5. JE SEZNANJEN Z

- (i) rezultati nedavnih mednarodnih poročil o trendih podnebnih sprememb, kot je zadnje ocenjevalno poročilo IPCC² s podatki o vedno večji aridnosti, predvsem v južnih in jugovzhodnih evropskih državah, ter številu in moči izrednih pojavov (tudi pojavov, povezanih s sušo);
- (ii) ugotovitvami platforme IPBES³ ter oceno degradacije in sanacije;
- (iii) zadnjimi projekcijami podnebnih sprememb na podlagi mednarodnih študij, ki kažejo vedno pogostejše suše in spremenjene vzorce deževnih padavin, ki so razlog za procese dezertifikacije;
- (iv) mednarodnimi študijami, ki ocenjujejo, da se je v zadnjem desetletju dezertifikacija južne in jugovzhodne Evrope⁴ povečala za 10 %⁵ ter da se stalno širi proti severu⁶;

6. OPOZARJA NA

- (i) vedno večje strinjanje mednarodnih študij in analiz, da so zdrava tla ključni dejavnik za blaženje učinkov dezertifikacije, saj so največje skladišče ogljika in temeljna podlaga vseh ekosistemov in njiv ter imajo veliko zmogljivost zadrževanja vode, in pomembna za boljšo družbeno odpornost na okoljske spremembe;
- (ii) tveganja za življenjski standard in prihodke kmečkega prebivalstva, ki so posledica dezertifikacije,
- (iii) ter pomen organskega ogljika v tleh za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, pa tudi morebitne negativne učinke dezertifikacije zaradi zmanjševanja količine organskega ogljika v tleh;

² Posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC): „Global Warming of 1.5 °C“ (<https://www.ipcc.ch/sr15/>).

³ Medvladna platforma o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah.

⁴ Posebno poročilo Računskega sodišča št. 33/2018, odstavek 72, str. 44.

⁵ Ocena temelji na podatkih iz Posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 33/2018, odstavek 5, str. 11; študiji EEA o dezertifikaciji v južni, srednji in vzhodni Evropi, 2008; Právělie, R., Patriche, C. in Bandoca, G.: „Quantification of land degradation sensitivity areas in Southern and Central Southeastern Europe“. New results based on improving DISMED methodology with new climate data, Catena – An Interdisciplinary Journal of Soil Science – Hydrology – Geomorphology focusing on Geoecology and Landscape Evolution, št. 158, 2017; str. 309–320.

⁶ Posebno poročilo Računskega sodišča št. 33/2018, odstavek 8, str. 14.

7. POZIVA Komisijo, naj zato nadalje preuči močno korelacijo/povezanost med dezertifikacijo, degradacijo zemljišč in učinki sušnih pojavov ter blaženjem podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, pa tudi ukrepi za biotsko raznovrstnost, ki so izpostavljeni v revizijskem poročilu;
8. POUDARJA, da je treba okrepiti sinergije med UNCCD⁷, UNFCCC⁸ in CBD⁹ pri spoprijemanju z degradacijo zemljišč in tal;
9. SPODBUJA Komisijo naj v sodelovanju z državami članicami preuči,
 - (i) ali je treba podpreti celovito oceno pojavov dezertifikacije in degradacije zemljišč na ravni EU;
 - (ii) kakšne so možnosti in status zavez na ravni EU glede cilja za nevtralnost na področju degradacije tal, vključno s tem, ali je treba spodbujati sprejetje skupnega metodološkega okvira za odzivanje na zahteve ciljev trajnostnega razvoja¹⁰ s področja dezertifikacije in degradacije zemljišč, ki bo utemeljen na usklajenih in zanesljivih opredelitvah;
 - (iii) ali je treba oblikovati metodologijo in kazalnike v skladu z najinovativnejšimi študijami in tehnologijami, vključno s tehnikami opazovanja Zemlje in satelitskimi posnetki, da bi tako izboljšali meritve napredka pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja ter dobivali učinkovite in konkretne povratne informacije iz vseh financiranih projektov;
10. POUDARJA pomen sistemov spremljanja, njihove kompleksnosti (metode zaznavanja na kraju samem in daljinskega zaznavanja, zlasti satelitski posnetki), njihove harmonizacije, predvsem na regionalni ravni, za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja, tudi nevtralnosti na področju degradacije zemljišč;

⁷ Konvencija Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji.

⁸ Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja.

⁹ Konvencija o biološki raznovrstnosti.

¹⁰ Predvsem bodo države članice v celoti vključene v projekt Komisije za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja na področju tal in zemljišč v EU.

11. PODPIRA Komisijo pri opravljanju celovite ocene dezertifikacije in degradacije zemljišč v EU v sodelovanju z državami članicami na podlagi Svetovnega atlasa dezertifikacije¹¹ in izidov raziskovalnih projektov EU ter ob upoštevanju razpoložljivih podatkov na ravni EU in držav članic, tudi informacij, pridobljenih z daljinskim opazovanjem Zemlje.
12. POZIVA Komisijo, naj pri tej celoviti oceni, kolikor je mogoče, upošteva obstoječe podatke in metodologijo, ki je bila oblikovana za poročanje v okviru UNCCD;
13. PRIPOROČA, da se rezultati posebne študije razširjajo bolj interaktivno in uporabniku prijazno, pri razpravi o oblikovanju metodologije in morebitni določitvi cilja glede nevtralnosti na področju degradacije zemljišč pa bi se bilo treba opreti na delo skupine strokovnjakov za varstvo tal;
14. IZPOSTAVLJA pomen dela skupine strokovnjakov za varstvo tal ter horizontalne učinke (npr. podnebne spremembe, izginjanje biotske raznovrstnosti, migracije) na dezertifikacijo, degradacijo zemljišč in sušo;
15. OPOZARJA, da je potrebna osnova za določitev stanja dezertifikacije v EU glede na gospodarske, socialne in okoljske učinke;
16. POUDARJA, da je potrebno celostno razumevanje tveganj, povezanih z degradacijo tal, dezertifikacijo in pojavi suše ter njihovimi socialnimi in gospodarskimi učinki, da bi lahko v EU učinkovito pripravili skladnejšo strategijo v podporo oblikovalcem politik na ravni EU in držav članic;
17. POZIVA k nadaljnji preučitvi možnosti za shemo za financiranje, s katerim naj bi pomagali državam članicam pri izvajanju UNCCD, s posebnim poudarkom na določitvi cilja glede nevtralnosti na področju degradacije zemljišč ter ukrepih, potrebnih za doseganje tega cilja;

¹¹ Skupni raziskovalni center Evropske komisije
(<https://wad.jrc.ec.europa.eu/aridityprojections>).

18. POZIVA Komisijo, naj

- (i) nadalje preuči možnost za sistem financiranja za kartiranje degradiranih zemljišč na podlagi popisov stanja tal z uporabo enotnega političnega pristopa;
 - (ii) si dejavno prizadeva za ohranitev in izboljšanje kakovosti tal in zaustavitev procesa njihove degradacije;
 - (iii) sprejme ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da je projekt s področja dezertifikacije, degradacije zemljišč in suše upravičen do financiranja iz obstoječih mehanizmov financiranja v EU;
 - (iv) preuči nove načine financiranja izvajanja neposrednih ukrepov za preprečevanje dezertifikacije.
-